

ปัญหาวิชาธรรมวิภาค ธรรมศึกษาชั้นโท ระดับอุดมศึกษาและประชาชนทั่วไป สอบในสนามหลวง

วันพฤหัสบดีที่ ๒๙ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๑ เวลา ๑๓.๐๐ - ๑๓.๕๐ น.

คำสั่ง : จงเลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุดเพียงคำตอบเดียว แล้วระบายในกระดาษคำตอบ ให้เวลา ๕๐ นาที ๕๐ ข้อ (๑๐๐ คะแนน)

๑. คำว่า สมถะ หมายถึงอะไร ?

ก. มกัณเอย ข. สันโดษ ค. สงบใจ ง. เห็นแจ้ง

๒. การเจริญวิปัสสนา เป็นเหตุให้รู้แจ้งอะไร ?

ก. สภาวธรรม ข. โลก ค. อภิญญา ง. ไตรภพ

๓. สิ่งที่ทำให้สัตว์หลงติดข้องอยู่ในโลก เรียกว่าอะไร ?

ก. กาม ข. กิเลส ค. กรรม ง. วิบาก

๔. ข้อใด จัดเป็นวัตรกุฎาม ?

ก. รูป ข. โลภะ ค. อรติ ง. โทสะ

๕. พระพุทธเจ้าทรงยกย่องการบูชาแบบใด ว่าเป็นเลิศ ?

ก. อามิสบูชา ข. ปฏิบัติบูชา ค. ลักการบูชา ง. พุทธบูชา

๖. การกล่าวต้อนรับด้วยคำไพเราะ ชื่อว่าปฏิบัติตามหลักธรรมใด ?

ก. อามิสบูชา ข. ปฏิบัติบูชา ค. อามิสปฏิสันถาร ง. ธัมมปฏิสันถาร

๗. ความสบายใจของคนที่ไม่ถูกกิเลสครอบงำ จัดเป็นสุขประเภทใด ?

ก. อามิสสุข ข. นิรามิสสุข ค. กายิกสุข ง. เจตสิกสุข

๘. ความคิดที่จะเบียดเบียนกัน จัดเข้าในอกุศลวิตกใด ?

ก. กามวิตก ข. พยาบาทวิตก ค. วิหิงสวิตก ง. ถูกทุกข้อ

๙. คนถูกกามวิตกครอบงำ มักมีพฤติกรรมเช่นไร ?

ก. ชอบเบียดเบียน ข. โลภ ค. ปองร้าย ง. หมกมุ่นในกาม

๑๐. กุศลวิตกใด เป็นปฏิปักษ์ต่อกามวิตก ?

ก. เนกขัมมวิตก ข. อพยาบาทวิตก ค. อวิหิงสวิตก ง. ถูกทุกข้อ

๑๑. อวิหิงสวิตก มีอะไรเป็นสมมูลฐาน ?

ก. อโลภะ ข. อโทสะ ค. อโมหะ ง. อรติ

๑๒. ไฟชนิดใด เป็นเหตุให้คนล่องลอยละเมิดศีลข้อที่ ๓ ?

ก. ไฟราคะ ข. ไฟโทสะ ค. ไฟโมหะ ง. ถูกทุกข้อ

๑๓. ไฟชนิดใด เป็นเหตุให้คนล่องลอยละเมิดศีลข้อที่ ๑ ?

ก. ไฟราคะ ข. ไฟโทสะ ค. ไฟโมหะ ง. ถูกทุกข้อ

๑๔. ไฟในข้อใด ทำให้หลงผิดเห็นกงจักรเป็นดอกบัว ?

ก. ไฟราคะ ข. ไฟโทสะ ค. ไฟโมหะ ง. ถูกทุกข้อ

๑๕. เห็นคนส่วนใหญ่ทำบุญจึงทำตาม จัดเข้าในอธิปไตยใด ?

ก. อัตตาทิปไตย ข. โลกาธิปไตย ค. ธัมมาธิปไตย ง. ประชาธิปไตย

๑๖. ประชาธิปไตยล้มเหลว เพราะขาดอธิปไตยใด ?

ก. อัตตาทิปไตย ข. โลกาธิปไตย ค. ธัมมาธิปไตย ง. ถูกทุกข้อ

๑๗. ปัญญาหยั่งรู้ว่า การเกิดเป็นทุกข์ จัดเป็นญาณอะไร ?

ก. สัจจญาณ ข. กิจจญาณ ค. กตญาณ ง. มรรคญาณ

๑๘. ปัญญาหยั่งรู้ว่า ทุกข์ละไม่ได้ กำหนดรู้ได้อย่างเดียว จัดเป็นญาณอะไร ?

ก. สัจจญาณ ข. กิจจญาณ ค. กตญาณ ง. มรรคญาณ

๑๙. ปัญญาหยั่งรู้ว่า เหตุเกิดทุกข์ ละได้แล้ว จัดเป็นญาณอะไร ?

ก. สัจจญาณ ข. กิจจญาณ ค. กตญาณ ง. มรรคญาณ

๒๐. อยากได้อำนาจมาครอง จัดเป็นตัณหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา ค. วิวาทตัณหา ง. กิเลสตัณหา

๒๑. ฆ่าตัวตายเพราะอกหัก จัดเป็นตัณหาประเภทใด ?

ก. กามตัณหา ข. ภวตัณหา ค. วิวาทตัณหา ง. ราคตัณหา

๒๒. ปิฎกใด กล่าวเรื่องศีลเป็นส่วนมาก ?

ก. วินยปิฎก ข. สุตตันตปิฎก ค. อภิธรรมปิฎก ง. ถูกทุกข้อ

๒๓. ปิฎกใด กล่าวเรื่อง จิต เจตสิก รูป นิพพาน เป็นส่วนมาก ?

ก. วินยปิฎก ข. สุตตันตปิฎก ค. อภิธรรมปิฎก ง. ถูกทุกข้อ

๒๔. การสงเคราะห์ช่วยเหลือมนุษย์ จัดเข้าในจริยาใด ?

ก. โลกัตถจริยา ข. ญาติัตถจริยา ค. พุทธัตถจริยา ง. อัตถจริยา

๒๕. พระพุทธเจ้าทรงบำเพ็ญพุทธจริยา ๓ ประการเป็นเวลากี่ปี ?

ก. ๒๕ ปี ข. ๓๕ ปี ค. ๔๕ ปี ง. ๘๐ ปี

๒๖. จริยาใด ทำให้ความเป็นพระพุทธเจ้าสมบูรณ์ ?

ก. โลกัตถจริยา ข. ญาติัตถจริยา ค. พุทธัตถจริยา ง. อัตถจริยา

๒๗. ให้ทุกข์แก่ท่าน ทุกข์นั้นถึงตัว จัดเป็นวัฏฏะใด ?

ก. กิเลสวัฏฏะ ข. กัมมวัฏฏะ ค. วิปากวัฏฏะ ง. สังสารวัฏฏะ

๒๘. อะไรเป็นเหตุให้มนุษย์เวียนว่ายตายเกิดไม่มีที่สิ้นสุด ?

ก. กิเลส ข. กรรม ค. วิบาก ง. กิเลส กรรม วิบาก

๒๙. การบำเพ็ญสมณาวนา จัดเข้าในสิกขาใด ?

ก. อริสสิกขา ข. อริจิตตสิกขา ค. อธิปัญญาสิกขา ง. ไตรสิกขา

๓๐. อานิสงส์ของการปฏิบัติตามไตรสิกขาโดยตรง คือข้อใด ?

ก. กำจัดทุกข์ ข. กำจัดโรค ค. กำจัดภัย ง. กำจัดกิเลส

๓๑. สิกขาข้อใด ทำลายอวิชชาได้ ?

ก. อริสสิกขา ข. อริจิตตสิกขา ค. อธิปัญญาสิกขา ง. ไตรสิกขา

๓๒. ข้อใด แสดงความหมายของคำว่า ยากดีมีเงินไม่พินทุย ได้ถูกต้อง ?

ก. ไตรเพท ข. ไตรลักษณ์ ค. ไตรสิกขา ง. ไตรภูมิ

๓๓. อกุศลธรรมใด เป็นข้าศึกโดยตรงต่อเมตตา ?

ก. โลภะ ข. โทสะ ค. โมหะ ง. ราคะ

๓๔. อัปปมัญญาใด ส่งเสริมความยุติธรรม ?

ก. เมตตา ข. กรุณา ค. มุทิตา ง. อุเบกขา

๓๕. พระอริยบุคคลใด ละสังโยชนได้ ๓ และทำราคะ โทสะ โมหะให้เบาบาง ?

ก. พระโสดาบัน ข. พระสกทาคามี ค. พระอนาคามี ง. พระอรหันต์

๓๖. ปาณาติปาตา เวรมณี มีความเชื่อมโยงกับสัมปรายิกัตถประโยชน์ข้อใด ?

ก. สัทธาสัมปทา ข. สीलสัมปทา ค. จาคสัมปทา ง. ปัญญาสัมปทา

๓๗. อวิชา คือความไม่รู้ ละได้ด้วยมรรคใด ?

ก. โสดาปัตติมรรค ข. สกทาคามีมรรค ค. อนาคามีมรรค ง. อรหัตตมรรค

๓๘. อริยผลใด เป็นกระแสเบื้องต้นที่จะนำไปสู่พระนิพพาน ?

ก. โสดาปัตติผล ข. สกทาคามีผล ค. อนาคามีผล ง. อรหัตตผล

๓๙. อานุพพิทกาข้อใด ชัดเจนชัดแจ้งไม่ให้เป็นคนโหดร้าย ?

ก. พานกถา ข. สीलกถา ค. ลัคคกถา ง. กามาทีนวกถา

๔๐. ผู้ประกอบด้วยธัมมมัจฉริยะ มีลักษณะเช่นใด ?

ก. หวงถิ่น ข. หวงสกุล ค. หวงลาภ ง. หวงวิชา

๔๑. รูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณ จัดเป็นมารอะไร ?

ก. ชันธมาร ข. กิเลสมาร ค. อภิสังขารมาร ง. มัจจุมาร

๔๒. คนที่ติดใจรักใคร่หมกมุ่นในกามคุณ ๕ ควรเจริญกัมมัญญาใด ?

ก. เมตตา ข. กลิน ค. กายคตาสติ ง. เทวตานุสสติ

๔๓. ธาตุ ๔ คือ ดิน น้ำ ไฟ ลม จัดเป็นอะไร ?

ก. รูป ข. เวทนา ค. สัญญา ง. สังขาร

๔๔. อาการย่ำคิดย่ำทำ ชาติความมั่นใจในตัวเอง เป็นลักษณะของคนจิตใด ?

ก. โทสจิต ข. วิตกกจิต ค. สัทธาจิต ง. พุทธิจิต

๔๕. ธรรมคุณใด มีลักษณะเป็นวิทยาศาสตร์อย่างเด่นชัด ?

ก. สหุทธิภูมิ ข. อากาลิโก ค. เอหิปัสสิโก ง. โอปนยิโก

๔๖. ข้อใด ไม่ใช่หลักกอธิพานิยธรรม ?

ก. หมั่นประชุม ข. เคารพผู้ใหญ่ ค. ไม่บังคับสตรี ง. คบสัตบุรุษ

๔๗. รับราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต จัดเข้าในมรรคใด ?

ก. สัมมาสังกัปปะ ข. สัมมาอาชีวะ ค. สัมมาวายามะ ง. สัมมาสติ

๔๘. พุทธคุณข้อใด มีความหมายว่า พระพุทธเจ้าทรงเป็นบรมครู ?

ก. อรหิ ข. สุคโต ค. โลกวิทู ง. สตถา เทวมนุสสุท

๔๙. ปฏิบัติไม่หลงโลกไม่มีมายาสาโดย ตรงกับสังฆคุณบทใด ?

ก. สุปิณโณ ข. อุชุปิณโณ ค. ญาญปิณโณ ง. สามิจิปปิณโณ

๕๐. การบำเพ็ญบารมี ๓ ระดับ ระดับสูงสุดตรงกับข้อใด ?

ก. บารมี ข. อุปบารมี ค. ปรมัตถบารมี ง. ถูกทุกข้อ